

Bo Hejlskov er inden for visse arbejdsfelter et kendt navn. Da jeg for nogle år siden trådte ind i PPR, blev jeg hurtigt præsenteret for Hejlskov og hans pædagogik. Han er bredt anerkendt af pædagoger, psykologer og specialpædagoger i en grad, så han vel nærmest er en guru inden for sit felt; pædagogisk praksis på videnskabelig grund.

Dansk Psykologisk Forlag har nu udgivet Hejlskovs *Konflikter & Low Arousal* i serien *Kort & Godt om*. Det er en kort og præcis beskrivelse af metoden Low Arousal. Og Hejlskovs formål med bogen er, at vi som læsere skifter perspektiv, eller at vi bliver bedre i vores praksis til at opretholde et humanistisk perspektiv. Det fremgår tydeligt i bogen, at Hejlskovs tænkning og praksis hviler på et humanistisk menneskesyn og et dybt funderet etisk grundlag – og det er da også med afsæt i netop det, Hejlskov præsenterer teorien om Low Arousal i arbejdet med mennesker. Det etiske grundlag afspejler sig ligeledes i bogens opbygning og indhold. Det første ud af i alt seks kapitler hedder *Etik*, og den første ud af bogens to dele omhandler etik og pædagogisk tilgang. Først herefter begynder Hejlskov at praktisere.

Et grundlæggende etisk princip for Hejlskov er, at alle mennesker har samme værdi. Et sådant princip kan så let blive en falsk varebetegnelse eller ikke praktiserbart – men ikke for Hejlskov. Han eksemplificerer gang på gang, hvordan den pædagogiske praksis kan finde sine rødder i netop dette princip. Og han viser, hvordan vi mennesker så let kan ende med *i praksis* at undervurdere og negligere de mennesker, vi er ansat til at hjælpe, hvis vi bliver afmægtige eller ikke har en pædagogik, der hviler på et etisk og videnskabeligt fundament. Det sker i udpræget grad i konfliktsituationer, hvor den professionelle pludseligt kan føle sig bange eller afmægtig og deri kan komme til at ydmyge, konfliktoptrappe i stedet for at konfliktnedtrappe eller overse personens signaler. Derfor skal vi dels sikre os, at vores pædagogik hviler på et etisk grundlag, og at den opbygger tillid mellem den professionelle og barnet/den voksne med særlige behov – gør den ikke det, så må vi finde en anden pædagogik i arbejdet.

Bogen er præcist og enkelt formidlet. Den er let at gå til. Men vær forsigtig, kære læser! For der er fare for at komme til at læse den for hurtigt. Jeg skulle flere gange under læsningen af bogen tage mig selv i ikke at falde hen og derved miste dybden i bogens indhold. Bogens indhold angår også mig, selv om jeg erklærer mig enig i Hejlskovs humanistiske, etiske og velovervejede praksis – for enhver kan miste overblikket, roen og ende i afmagten. Enhver kan komme til at øge arousalniveauet hos den anden ved at hæve stemmen, virke truende i sit kropssprog eller ved selv at være bange. Derfor er det guld værd at læse om, hvordan man efter en situation, der eskalerede mellem hænderne på en, kan gribe i egen barm og evaluere situationen således, at den forhåbentlig ikke forekommer igen. For Hejlskov ligger der nemlig læring i de situationer, der eskalerede, hvis man får ordentlig og respektfuld sparring af sine kollegaer.

Bogen henvender sig mestendels til pædagoger, som arbejder med voksne med særlige udfordringer eller til supervisorere af samme pædagoger. Det ændrer dog ikke på relevansen af bogen inden for PPRs almenområde. Tilgangen er i den grad relevant for PPR til brug i daginstitutioner og skoler, da der her opleves et stigende antal børn med adfærdsproblemer og pædagoger og lærere, der giver udtryk for at føle sig afmægtige over for disse børn. Bogens eksempler på hvad der er med til at øge arousal og dermed øge konfliktniveauet er særdeles velegnede til at bringe ind i samtaler med lærere, pædagoger og forældre, fordi det kan være med til at skabe en bevidsthed om sin egen fremtræden for barnet.

Jeg kan varmt anbefale *Kort og godt om Konflikter og Low Arousal* af Bo Hejlskov. Den opmuntrer til et opbyggeligt arbejde med mennesker med særlige behov, og Hejlskov er en kvalificeret med-tænder af den praksis, vi står i i dagligdagen.

Af Cathrine Kingo, psykolog